

**A Magyar Hadtudományi Társaság elnökségének
beszámolója a küldöttgyűlés előtt
a 2007-ben végzett tevékenységről**

A Magyar Hadtudományi Társaság 2008. évi munkaterve

Budapest, 2008. március

Beszámoló
a Magyar Hadtudományi Társaság
2007-ben végzett tevékenységéről

Általános helyzet

A Magyar Hadtudományi Társaság a beszámolási időszakban a 2007. március 30-án megválasztott vezető szervek (Intéző Bizottság, Felügyelő és Etikai Bizottság) irányításával tevékenykedett. A mostani küldöttgyűlés elé az elnök és az Intéző Bizottság által összeállított, az elnökség által március 7-én megvitatott, korrigált és kiegészített beszámolót terjesztjük be, az alapszabálynak megfelelően.

A 2007. évi tisztújító küldöttgyűlésen a következő összetételű Intéző Bizottságot választottuk meg:

elnök Nagy László,

alelnök Padányi József,

elnökhelyettesek Felházi Sándor, Fodor Péter, Kovács Zoltán, Szabóné Szalánczi Erika, Ványa László.

Az IB összetétele alig változott, ami egyrészt – az Intéző Bizottság véleménye szerint – a korábbi időszakban végzett munkánk elismerése, másrészt bizonyos fokú garancia a további eredményes tevékenységre (mivel tapasztalatokkal felvértezve tudjuk folytatni munkánkat).

Természetesen az adott anyag az elnökség beszámolója, és ettől teljesen függetlenül a Felügyelő Bizottság és az Etikai Bizottság – ugyancsak az alapszabálynak megfelelően – külön beszámolót terjeszt a küldöttgyűlés elé. És természetesen az elnökség beszámolójának szerves részét képezik a szakosztályok, területi tagozatok és klubok (a továbbiakban szakosztályok) beszámolóí is, amelyeknek szerkesztett, rövidített változatát jelen beszámoló is tartalmazza.

A Társaság új munkatársai

2007 volt az első év, amikor a pályázati módszerrel „kiválasztott” munkatársak segítették a Társaság működését, beleértve a titkárság vezetőjét, a könyvelőt és a Hadtudomány című folyóirat nyomdai kivitelezését végző kollégákat. Az IB és az elnökség véleménye szerint a módszer sikeréhez nem fér kétség, a pályázati úton elnyert feladatokat az érintettek kivétel nélkül magas színvonalon végezték/végzik, az esetleg felmerülő problémákat menet közben megoldják/megoldjuk, és ráadásul a felmerülő költségek is kisebbek a korábbiaknál (amire különösen nagy szükségünk volt, van és lesz a jövőben is).

Említést kell tennünk egy tényről, amire egyébként a pályázati módszer alkalmazása is mutat, nevezetesen hogy egyre erősödnek a Társaságon belül azok a jelzések és hangok, amelyek munkánk sokoldalú megújítását sürgetik. Ebbe a folyamatba illeszkedtek/illeszkednek az alábbi lépések:

- szabályozó dokumentumaink 2007-ben is folytatódott pontosítása és korszerűsítése (például az ügyviteli szabályzat összeállítása),

- a honoráriumok kifizetésének megszüntetése a Hadtudomány szerzőinek, a folyóirat internetes mellékletének rendszeresítése,

- a tagdíjából keletkező bevételünk egy részének visszaforgatása a szakosztályokhoz,

- egységes szempontok kiadása a szakosztályok számára a beszámolók összeállításához,

- a korábbi évek saját pályázati kiírásaira beérkezett pályaművek nyilvántartásának összeállítása.

Ide tartozik a Hadtudományi Társaság jelképének (címerének) újratervezése is, ami nem igazán tartalmi megújulás, de jelezheti a széleskörű törekvést az újra.

Mindazonáltal alapvetően, gyökeresen nem sikerült megújítani munkánk tartalmi vonatkozásait, nem sikerült aktivizálni, dinamizálni legtöbb szakosztályunk életét, sőt, tulajdonképpen elmélyült a szakadék a szakosztályok és az Intéző Bizottság között. Már formailag sem tartottuk fenn azt a rendszert, hogy az IB tagjai külön-külön konkrét kapcsolatot tartanak néhány szakosztállyal, ugyanakkor nem teremtettünk lehetőséget arra sem, hogy a szakosztályok elnökei beszámolhassanak az IB előtt tevékenységük pozitív és negatív elemeiről. Nem tudtunk azon változtatni, hogy néhány szakosztályunk tulajdonképpen nem él, csak vegetál, és a jól működő szakosztályok sem az IB munkájának színvonalát tükrözik vissza, hanem a saját vezetésük eredményességét, tulajdonképpen az IB-től függetlenül.

Éppen ezért az Intéző Bizottság február 22-ei ülésén – a beszámoló tervezetének megvitatása során – úgy határozott, hogy mindkét kapcsolattartási módot újjáéleszti illetve a 2008. évi munkatervbe felveszi. Tehát újra elosztottuk egymás között a szakosztályokat (lásd 1. számú melléklet), és az IB üléseire rendszeresen meg fogunk hívni szakosztály-elnököket, hogy számbavehessük a tapasztalatokat.

Az elmúlt hároméves időszakkal (2003-2006) ellentétben a legutóbbi évben vissza-süllyedtünk abba az állapotba, amikor természetesnek tűnik, hogy elnökségi üléseink az első összehívás időpontjában nem határozatképesek, a távolmaradók pedig még azt a fáradságot sem veszik, hogy jelezzék a távolmaradás tényét és okát. Mintegy nyolc szakosztály elnöke legutóbb értesítést kapott, hogy bő három év alatt az adott szakosztály az elnökségi ülések kevesebb mint a felén képviseltette magát. Csak egyetlen szakosztály reagált, amely egyébként időközben új elnököt választott, a kritika tehát már nem volt aktuális.

Nem sikerült áttörnünk azt a gátat, amely a költségvetésből (passzívan) létező szervezetet elválasztja a bevételi források diverzifikálására (aktívan) törekvő szervezettől. Évről évre panaszkodunk, hogy szűkösek a bevételeink, de igazán átállni a pályázati vagy szponzori lehetőségek felkutatására nem tudtunk.

Szervezeti élet

A Társaság tevékenységének megszervezése során 2007-ben is – mint korábban mindig – a vezető szervek támaszkodtak az évtizedes hagyományokra és tapasztalatokra, megtartva a helyesnek bizonyult módszereket és eljárásokat, ugyanakkor néhány új elemmel bővítették és tették színesebbé a munkát.

A tevékenységünk sok vonatkozásban *szabályozottabbá* vált.

1. Immár harmadik alkalommal összeállítottuk és eljuttattuk a szakosztályokhoz a beszámoló szempontjait annak érdekében, hogy a szakosztályoktól beérkező anyagok többé-kevésbé egységes stílusban készüljenek, tartalmazzák azokat az adatokat, amelyek a központi beszámoló elkészítéséhez nélkülözhetetlenek. (Más dolog, hogy a beszámolót készített szakosztályok ennek ellenére a legváltozatosabb összetételű és logikájú beszámolókat adtak le, 14 szervezeti egység pedig egyáltalán semmilyen értékelést nem juttatott el az IB-hez az elnökségi ülés – március 7-e – időpontjáig.)

2. Áttekintettük a korábban elkészült szabályozóinkat – többek között például az alapszabályt –, összhangba hoztuk a különböző dokumentumokat, elkészítettük a hiányzó anyagokat, egyebek között a gazdasági jellegű szabályzatokat. A legutóbbi küldöttgyűlés napirendjén szerepelt ezen dokumentumok elfogadása. A beszámolási évben készült el a pályázati és az ügyviteli szabályzat, mostanra tevékenységünk szinte minden szelete „lefedett” (kivételem például a tűzvédelmi vagy munkavédelmi szabályzat, de ezekre szerencsére nincs is szükség).

3. Újra módosítottuk az alapszabályt (a szakosztályok finanszírozása okán), és legutóbb megváltoztattuk a Tanárky-díjra vonatkozó szabályzónkat is (a pénzüsszetre vonatkozóan).

4. Az utóbbi években állhatatosan törekedtünk arra, hogy a különféle elismerések odaítélése illetve igénylése ténylegesen az érdemek alapján történjen. A szakosztályoktól ismételtén kértük és kérni fogjuk a jövőben is, hogy az éves beszámoló összeállítására hivatott ren-

dezvényük foglaljon állást az elismerések kérdésében is. Csak a szakosztály tudja érdemben megítélni, melyik tagtársunk szolgált rá az elismerésre, ahol a tevékenység oroszlárnésze történik. A szakosztályoktól beérkező javaslatok összefogására az elnökség már néhány évvel ezelőtt létrehozta a Díjbizottságot, és közreadtuk a javasolható elismerések rendszerét valamint a javaslatok megformálását elősegítő űrlapokat. Köszönjük a beszámolókkal egyidőben megfogalmazott javaslatokat (annak, aki ilyeneket leadott), figyelembe vesszük a Társaság közös javaslatainak elkészítése során.

5. A korábbi években – 2004-től – bevezettünk egy sajátos ügyeleti rendszert, hogy az irodában lehetőleg minden délelőtt legyen egy intézkedőképes, a Társaság munkáját ismerő személy. Ebben a rendszerben szerepet vállalt az IB minden tagja (kivéve – objektív okok miatt – a gazdasági ügyekért felelős elnökhelyettes), továbbá az Etikai és a Díjbizottság elnöke, valamint a Hadtudomány főszerkesztője. A rendszer zökkenőkkel ugyan, de működött, a mindenkori ügyeletes valamelyest tehermentesítette az elnököt, részben átvette a mindennapi ügyek intézését. Az ügyeletek gyakorisága elviselhető mértékű volt (havi körülbelül két alkalom). Az új titkárságvezető munkába lépésével ezt az ügyeleti rendszert feleslegesnek ítéltük és megszüntettük, ami a Társaság életében nem okozott zökkenőt, de az IB tagjai kissé „távolabb kerültek” a mindennapi élettől. Ez utóbbiban elmarasztható az elnök is, aki nem tudta igazán bevonni az egyes feladatok megoldásába az IB tagjait. Megjegyzendő, hogy a beszámolási időszak jelentős részében Felházi Sándor elnökhelyettes tanfolyamra volt vezényelve.

6. Megkezdődött, sőt jelentősen előrehaladt és ebben az évben befejeződik a korábbi években a Társaság által kiírt pályázatokra beérkezett anyagok feldolgozása, katalogizálása, ami nagymértékben áttekinthetővé teszi ezt a fontos tevékenységi területet. Gondoljunk csak bele: fennállásunk 17-18 éve alatt jóval több mint száz pályamunka érkezett be, közülük – szerkesztett formában – mintegy hatvanat publikáltunk, sokat átadtunk esetleges felhasználásra a HM illetve a vezérkar illetékes osztályainak. (Egyébként a rendszerező munka megkezdéséről az elmúlt küldöttgyűlésen már beszámoltunk.)

7. Szervezettebbé vált publikációs tevékenységünk internetes megjelenítése. Az utóbbi években a Hadtudomány minden száma maradéktalanul felkerül az internetre, és a legutóbbi számoknak már van külön internetes melléklete: azok az anyagok, amelyek – elsősorban terjedelmüknél fogva – nem jelenhetnek meg nyomtatott formában, mostantól az internetes mellékletben látnak napvilágot. Annyiban is új utakra léptünk, hogy három évvel ezelőtt megszüntettük a Hadtudományban megjelenő tanulmányok, cikkek szerzőinek honorálását. Félve tettük meg ezt a lépést, bár a pénzügyi feltételek súlyosbodása rákényszerített bennünket, mindazonáltal félelmeink nem igazolódtak be: a szerzők továbbra is szívesen publikálnak folyóiratunkban. Ehhez természetesen hozzájárult, hogy az utóbbi években a publikációk lektorálásra kerülnek, vagyis a doktori iskolák kreditrendszerében több kreditponttal értékelhetők.

8. 2006 folyamán kísérletet tettünk, hogy szakosztályon kívüli tagjaink helyzetét rendezzük. Tudvalévő, hogy alapszabályunk a tagság egyik feltételeként fogalmazza meg a szakosztályhoz tartozást. Formálisnak tűnhet ez a követelmény, de azért van tartalmi vonatkozása is: egyrészt a szakmai-tudományos tevékenység nagyrésze a szakosztályokban zajlik, másrészt a szakosztályok tagjai választók és választhatók, ez pedig a demokratikus társasági élet elengedhetetlen része. Erőfeszítéseink csak részben jártak sikerrel, de nem csüggedünk, újra meg fogjuk fogalmazni a Társaság ilyen értelmű elvárását.

9. 2005-ben, 2006-ban és 2007-ben is éltünk azzal a lehetőséggel, hogy a figyelmetlenségből vagy más ok miatt nem fizető tagtársainknak névre szólóan figyelmeztető levelet írtunk, megkérdezve: tagjai kívánnak-e maradni a Hadtudományi Társaságnak. Igaz, az érintetteknek csak a kisebb fele válaszolt pozitívan (a nagyobbik fele egyáltalán nem válaszolt), de ezzel együtt a módszer tisztább helyzetet eredményezett, a jövőben is szándékunkban áll élni vele. Mégpedig egyértelműen a szakosztályok útján, összekapcsolva ezt a szakosztályok

tevékenységének szabályozott finanszírozásával, amelyet – hosszú szünet után, kísérleti jelleggel – tavaly vezettünk be.

10. Ismételten, immár harmadik alkalommal tájékoztatást adtunk tevékenységünkről a Magyar Tudományos Akadémia IX. osztály Hadtudományi Bizottságának. Megkönnyítette a téma napirendre tűzését, hogy Felházi Sándor személyében az IB egyik elnökhelyettesét választották meg 2005-ben a Hadtudományi Bizottság titkárának. Tájékoztatásunkat, amely kitért a Társaság tevékenységi körének minden lényeges elemére, a bizottság minden alkalommal köszönettel elfogadta.

Természetesen a régi, jól bevált munkamódszereken keveset vagy semmit nem változtattunk. Évi négy vagy öt alkalommal tartottunk elnökségi üléseket, általában március elején, május elején, június végén, szeptemberben és december elején. Az Intéző Bizottság a nyári időszak kivételével általában havonta egyszer ülésezett, szerencsére a beszámolási időszakban semmi olyan rendkívüli esemény nem történt, amely indokolta volna a „soron kívüli” ülésezést. Bizottságaink (a Felügyelő és az Etikai bizottság) szükség szerint üléseztek, hogy megvitassák a napirenden lévő kérdéseket, de elnökeik rendszeresen részt vettek az Intéző Bizottság illetve az elnökség ülésein is (csakúgy, mint örökös tagjaink, illetve a Hadtudomány főszerkesztője). Apró érdekesség, hogy az Etikai és a Díjbizottság elnöke a tavalyi küldöttgyűlés óta ugyanaz a személy, Héjja István tagtársunk, így mindkét szerepkörben be tud kapcsolódni a vezetés munkájába.

A Társaság Várhegyi István személyében kijelölte hivatalos képviselőjét a Nemzeti Civil Alapprogrammal kapcsolatban álló civil szerveződések fórumába, aki – szavazati joggal – részt vesz minden olyan megbeszélésen, amelyen bennünket is érintő döntések szülehetnek.

Beszámolónkban jelezni kívánunk egy pillanatnyilag megoldatlan problémát, ellentmondást, amelyben a küldöttgyűlésnek állást kell foglalnia. Alapszabályunk szerint a szakosztályok életében bekövetkező jelentős változásokat (összeolvadás, névváltozás, megszűnés stb.) az elnökségnek kell jóváhagynia. A valóságban azonban a szakosztályok számára nagyfokú autonómiát biztosítottunk, amelybe ezek a hatáskörök is beletartoztak. Így történhetett például, hogy két évvel ezelőtt a küldöttgyűlés szakosztályi jogosítványokkal ruházta fel a Kiss Károly Hadtudományi Klubot, majd egy évvel ezelőtt kénytelenek voltunk tudomásul venni, hogy a klub egyesült a Biztonságpolitikai szakosztállyal (megtartva a Kiss Károly nevet). Kész tények elé lettünk állítva: formailag – sajnálatunkra – megszűnt a Társaság tulajdonképpeni jogelődjének tartott Kiss Károly Hadtudományi Klub, viszont van egy kivételes szakosztályunk, amely hordozza ezt a nevet (amelyet esetleg a Társaságnak kellett volna átvennie).

A Hadtudomány

A Társaság életének, működésének és eredményeinek bemutatásában jelentős szerepet tölt be a – katonai sajtó egészében is elismert – *Hadtudomány*, a Társaság fóruma. A beszámolási időszak alatt, tehát 2007-ben a folyóiratnak hagyományosan négy száma jelent meg. A kiadványokban megjelent mintegy 60 cikk és tanulmány, amelyeknek kis hányada, mintegy 10%-a rövidebb tájékoztató jellegű írás. Ezen kívül a Társaság, a szakosztályok életéről hat hírszerű közlemény jelent meg.

A publikált cikkek, tanulmányok témái – közöttük a Társaság pályázati felhívására beküldött pályamunkák szerkesztett változatai is – aktuálisak voltak, a biztonságpolitika, a hadtudomány, a védelem általános kérdéseinek keretében a szövetségesi kötelezettségeink teljesítésével, a háborúk, a fegyveres küzdelem, a terrorizmus, a haderő-átalakítás és fejlesztés, a katonai erők felkészítésének és alkalmazásának elméleti és gyakorlati kérdéseivel foglalkoztak.

A 2007/4. számot (immár ugyancsak hagyományosan) a Társaság központi rendezvénye anyagának szenteltük, ebben a számban jelent meg *A hazai katonai felsőoktatás helyzete, perspektívái és a tisztképzés sajátosságai* című konferencia teljes anyaga, amelyben a HM, az

OKM, a Vezérkar és a ZMNE a helyzetértékelés mellett felvázolták a fejlesztés főbb irányait is.

A Hadtudományt, amely jelenleg 800 példányban készül, a Társaság tagjain kívül, tiszteletpéldányként megkapják: az MH és a HM szervek vezetői, az Országgyűlés Honvédelmi és Rendészeti Bizottsága, a Széchenyi Könyvtár, a tudományos műhelyek és a társfolyóiratok szerkesztőségei, valamint a katonai könyvtárak. A számítógépes információs rendszeren, nem utolsósorban az internet útján minden érdeklődő hozzáférhet. Az interneten és a katonai szakirodalomban gyakoriak a megkeresések és jelentős a hivatkozók száma.

Az eredmények mellett vannak hiányosságok is, így például kevésnek tartjuk a Társaság egészéről, különösen a szakosztályok életéről, működéséről számot adó, tájékoztató jellegű közleményeket.

A folyóirat eredményeire utaló fenti sorok mögött szorgalmas szerzők, szerkesztőbizottsági tagok, lektorok és a kivitelezésben közreműködők állnak. Itt jegyezzük meg, hogy a pályázat eredményeképpen 2007-ben a folyóirat kiadásának összköltsége nem haladta meg a 2,5 millió forintot a korábbi évek körülbelül négymillió forintjával szemben.

Az MHTT elnöksége mindenkinek megköszöni aktív és eredményes közreműködését, különösen a szerzők munkáját, akik tiszteletdíj nélkül is megosztják velünk gondolataikat. Kérjük Társaságunk tagjait, hogy cikkek, tanulmányok írásával továbbra is vegyenek részt folyóiratunk munkájában, színvonalának megtartásában, emelésében.

Szakmai tevékenység

A vezetés alapelve változatlan maradt: a Társaság szakmai-tudományos tevékenységének döntő hányada a szakosztályokban valósul meg, tehát a szervezésnek elsősorban a szakosztályok lét- és munkafeltételeit kell biztosítani. Ennek megfelelően a „központi apparátus” (a vezető szervek és a titkárság) erőfeszítései arra irányultak, hogy kereteket biztosítsanak a szakosztályi tevékenységnek. E munkában segítségünkre vannak a szakosztályoktól kapott, tevékenységüket összefoglaló beszámolók, mindenekelőtt az aktuális éves (jelen esetben 2008. évi) munkatervük is. Az Intéző Bizottság korábban tervezte, hogy esetenként meghívja a szakosztályok elnökeit az IB-ülésekre (alkalmanként 2-3 szakosztályelnököt), de a végrehajtás – elsősorban időpont-egyeztetési gondok miatt – elmaradt. Mindazonáltal nem mondunk le erről a lehetőségről, mint fentebb erről történt említés, a 2008. évi munkatervünkben hangsúlyosan szerepel.

Mint már egy másik összefüggésben szintén említettük, a szakosztályok nagyfokú autonómiával rendelkeznek, beleértve a megalakulás, az összeolvadás vagy szétválás, esetleg a megszűnés jogát. Így például örömmel számolunk be arról, hogy a beszámolási időszakban két új szakosztály jött létre: a katonáorvosok megalakították a Katasztrófa- és védelem-egészségügyi szakosztályt Kóródi Gyula orvos alezredes vezetésével, továbbá megalakult a Civil-katonai kapcsolatok szakosztály Boldizsár Gábor tagtársunk elnökletével. Ezúttal is köszöntjük a két új szakosztályt és kívánunk nekik eredményes munkát. Ugyanakkor gyakorlatilag megszűnt a Társaság Debreceni tagozata. Bizonytalanná vált a Vám- és pénzügyőr szakosztály jövője, tagjainak egy része a Védelemgazdasági szakosztály keretében folytatja tevékenységét, de ezzel párhuzamosan Lovas Leila tagtársunk vállalta annak felmérését, hogy újjáélelhető-e maga a szakosztály.

Az internet

Egyre jobban kívánunk támaszkodni az internetre, két vonatkozásban is.

Először is saját tagságunk soraiból kerestünk hozzáértő kollégát (Kovács Lászlót, az Elektronikai, informatikai és robotikai szakosztály tagját), aki szerkeszti, karbantartja a honlapot. Ezen munka kapcsán meg is újítottuk a honlapunkat, igaz, továbbra is a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem honlapján keresztül érhető el. A megújítás valódi kollektív munka eredménye, Kovács László egy elképzelést küldött körbe a vezetőség tagjainak, akik jónéhány kiegészítéssel járultak hozzá a mostanra kialakult eredményhez.

Másodszor egyre több információt az interneten keresztül juttatunk el tagjainkhoz, a szakosztályokhoz. Így például jelen beszámoló szövegét az elnökség tagjai e-mail-ben kapták meg, csakúgy, mint az elnökségi ülés napirendjét. Mostanra gyakorlatilag egyetlen szakosztály sem maradt, amellyel ne tudnánk ilyen módon kommunikálni.

Itt szeretnénk említést tenni az Intéző Bizottság egyik, lényegében hamvába holt kezdeményezéséről.

Ki akartuk bővíteni a nyilvántartásunkban szereplő adatbázist tagjaink e-mail címeivel is, miként erről az egy évvel ezelőtti beszámolóban tájékoztatást adtunk. Úgy gondoltuk, hogy néhány esetben megkönnyítheti, egyszerűbbé teheti az Intéző Bizottság és a tagság közötti kapcsolattartást, közvetlenebbé teheti az érintkezést a körlevelekben rejlő lehetőségek felhasználása. Arra kértük a szakosztályokat, hogy a tavalyi év nyári szabadságolási időszakáig adják meg a Társaság titkárságának tagjaik e-mail címjegyzékét. Az eredmény kiábrándító: nem éri el a 25%-ot. Pedig azt reméltük, hogy ez az adatsor a szakosztályok vezetése számára is rendkívül hasznos lehet. Mint ez évi munkatervünkben kiderül, némileg módosított formában ehhez a kérdéshez is visszatérünk.

A szakosztályok finanszírozása

A szervezettséget, szabályozottságot, kiszámíthatóságot volt hivatott fokozni egy másik tavalyi javaslatunk, amelyhez kértük a küldöttgyűlés döntését. A szakosztályok tevékenységének finanszírozásáról van szó.

Néhány évvel ezelőtt, anyagi gondjaink szorításában arra a meglátásra jutottunk, hogy a szakosztályok számára a legjobb akarattal sem tudunk biztosítani pénzügyi forrásokat. Mindenki emlékszik rá, hogy korábban a tagdíjak bizonyos (például 40) százalékát „visszakapták” a szakosztályok saját kiadásai fedezésére. Most (tavaly) visszaállítottuk ezt a régi, ideiglenesen elvetett rendszert, mégpedig több okból is.

Azt reméltük mindenekelőtt, hogy lényegesen javulni fog a tagdíjfizetési morál, hiszen minden befizetett tagdíj egy része a szakosztály lehetőségeit bővíti. Megállapíthatjuk, hogy markáns javulás nem következett be, annak ellenére, hogy a szakosztályok is érdekeltté váltak tagjaik ösztönzésében.

Másodszor ez az elosztási forma sokkal igazságosabb a korábbi, esetleges támogatásnál. Mindazonáltal jelen küldöttgyűlésnek állást kell foglalnia ebben a kérdésben, hiszen egy évvel ezelőtt ideiglenes jelleggel vezettük be az új finanszírozási rendszert. Ráadásul a rendszer továbbfejlesztésre szorul: az éves időkeretet ki kell bővítenünk január végéig, vagyis a szakosztályi beszámolók összeállításának, leadásának határidejéig. Az Intéző Bizottságnak az a véleménye, hogy a fel nem használt keret a Társaság pénzügyi mozgásterét bővítse.

Konkrét javaslatunk tehát az volt, hogy a szabályozók valamelyikébe kerüljön bele, hogy az adott gazdasági évben (első ízben 2007-ben) a szakosztályokhoz visszajuttatjuk a tagságuk által befizetett tagdíj meghatározott százalékát, amellyel természetesen a szakosztály rendelkezik, de elszámolási kötelezettséggel (a titkárságnak számlát köteles adni). Felhívom a figyelmet, pontos pénzügyi szabályok rendelkeznek arról, hogy milyen tételeket lehet járulékos költség nélkül elszámolni, és melyek járulék-kötelesek (például a protokoll-jellegű kiadások).

A visszajuttatott tagdíj-hányad százalékos mértékéről a küldöttgyűlés hivatott dönteni az előző év befizetéseinek és a tárgyév konkrét anyagi-pénzügyi összetevőinek ismeretében. A 2007-es évre az Intéző Bizottság 25%-os mértéket javasolt, ezzel a javaslattal az elnökség, majd a küldöttgyűlés egyetértett. Most az IB és az elnökség azt javasolja a küldöttgyűlésnek, hogy hagyjuk változatlanul ezt a mértéket, tehát a 25%-ot.

A Magyar Hadtudományi Társaság mint korábban, most is büszke integráló jellegére. Arra, hogy soraiban tömöríti a legszélesebben értelmezett hadtudomány művelőit, beleértve a kapcsolódó tudományágakat, a határterületeket, a kölcsönös érdeklődésre számot tartó kutatási területeket. Így egyformán becsben tartjuk a tipikusan katonai jellegű és a tipikusan nem

katonai jellegű szakosztályokat. Ennek is köszönhető, hogy hozzánk megtalálják az utat a határőrség és a rendvédelmi szervek képviselői, a titkosszolgálatok tagjai, civil szakértők, aktív és nyugállományú katonák, egyetemisták és doktoranduszok. Ezt az értéket, ezt az integráló, befogadó jelleget a jövőben is meg kívánjuk tartani.

Elismerések

A legutóbbi küldöttgyűlés határozatot hozott a Tanárky-díjról szóló alapító dokumentum módosításáról. A 2007. évtől állandó nettó összeg, 150 ezer forint kapcsolódik ehhez a díjhoz, és nem a mindenkori Zrínyi-díj meghatározott hányada (legutóbbi díjazottunk, Padányi József alelnök már ennek megfelelően kapta meg a díjat a 2007. évi Tudomány napi ünnepségen).

Most egy csatlakozó módosítást kérünk a küldöttgyűléstől: a fiatal hadtudósok munkájának elismerésére szolgáló Korponai-díjjal a jövőben a Tanárky-díj mindenkori összegének fele járjon, ne pedig az eddig szokásos – és az életmű-díjjal formailag megegyező – aranygyűrű.

A Korponai-díjat – egyébként még a régi feltételekkel – 2007-ben Németh József, a Biztonságpolitikai szakkollégium megalapítója és elnöke kapta.

Ha már szó esett az életmű-díjról, tájékoztatjuk a küldöttgyűlést, hogy – a Díjbizottság javaslatának megfelelően – az IB két személy elismerését kezdeményezte a március 7-ei elnökségi ülés előtt, és az ülésen a következő határozat született: Horváth Istvánnak, a Hadtudomány főszerkesztőjének valamint Várhegyi Istvánnak, az Elektronikai, informatikai és robotikai szakosztály tagjának a Magyar Hadtudományi Társaság életmű-díjat, az MHTT betűkkel díszített aranygyűrűt adományoz.

További, talán felesleges tájékoztatásul megemlítjük, hogy a Hadtudományi Társaság kitüntetettjei, díjazottjai megtalálhatók honlapunkon.

Gratulálunk és jó egészséget, további kiemelkedő tudományos eredményeket kívánunk a díjazottaknak.

Központi rendezvények

Az utóbbi években meggyökeresedett az a szokás, hogy évente egy kiemelt rendezvényt szervez Társaságunk, általában a Tudomány Ünnepehez kötődően, október folyamán. A szakmai-tudományos konferenciák témáját mindig a legaktuálisabb, legfontosabb problémakörök közül választjuk, és természetesen az éves tervben szerepeltetjük. A Társaság legjelentősebb rendezvényét egy vagy két szakosztály „patronálja”, a konferencia zökkenőmentes lebonyolítása érdekében szervező bizottságot jelölünk ki az IB egy-két tagjának részvételével. Minden alkalommal társszervezőket nyertünk meg az ügynek, a Honvédelmi Minisztériumot, a Honvéd Vezérkart, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemet, továbbá szakmai támogatókat, például a Katonai Biztonsági illetve a Katonai Felderítő Hivatalt. Az utóbbi három évben a Hadtudomány 4. számát, amely december elején jelenik meg, teljes egészében az adott évi központi rendezvény szerkesztett anyagának megjelenítésére fordítottuk.

2007-ben elég nagy vita előzte meg a konferencia témájának kiválasztását, végül a katonai felsőoktatás, mint valóban aktuális témakör mellett maradtunk (a pontos cím: A katonai felsőoktatás helyzete, perspektívái és a tisztképzés sajátosságai). Az október 10-én megrendezett konferencia társszervezői a Honvédelmi Minisztérium, a Honvéd Vezérkar és a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem voltak, a szervezésben Szalánczi Erika elnökhelyettes valamint a Hadtudományi és biztonságpolitikai szakosztály és a Biztonságpolitikai szakkollégium vett aktívan részt. A konferencia – amelynek „fényét” a HM Térképészeti Kht bemutatója is emelte – összességében sikeresnek volt mondható. Az elnökség hiányosságként fogalmazta meg, hogy a téma kapcsán nem kapott teret a Hadtudományi Társaság álláspontja, véleménye.

Kapcsolataink

Ismételten visszatérő javaslat, ötlet, igény, hogy a Társaság alakítsa ki és fejlessze kapcsolatait a hasonló külföldi egyesületekkel, társaságokkal, a NATO és az Európai Unió

tudományos és kutatási központjaival, szervezeteivel. Az állandó pénzhiány és a nem kevésbé állandó időhiány azonban jelentős gátló tényező. Tulajdonképpen csak néhány szakosztály szintjén él ilyen kapcsolat (például a Védelemgazdasági vagy a Műszaki szakosztály). Kovács Zoltán, a kapcsolattartásért felelős elnökhelyettes fiatalos lendülettel próbál e téren áttörést elérni, egyelőre kevés sikerrel.

Egy másik gyenge pontunk a kapcsolattartás a Honvédelmi Minisztérium és a Honvéd Vezérkar illetékeseivel. Igaz, formálisan létezik ez a kapcsolat, az államtitkár például bemutató látogatáson fogadta a Társaság elnökét, de a kapcsolat mégsem élő. Valamelyest javult ugyan viszonyunk a vezérkarral, amely az egy évvel korábbi konferenciánkkal kapcsolatban egyszerűen elzárkózott az együttműködéstől, legutóbbi konferenciánkon viszont már előadóval képviseltette magát. Természetesen ebbe a jelenlegi állapotba nem nyugodhatunk bele, magunknak is kezdeményezőbbben, nyitottabban kell kezelnünk ezt a problémát, meg kell találnunk a közös pontokat.

Továbbra sincs élő kapcsolatunk az Országgyűlés Honvédelmi és Rendészeti Bizottságával sem, bár a Hadtudomány minden számát megkapják a bizottság tagjai (ugyanúgy, mint a HM illetve a Vezérkar vezetői).

Valamivel jobb a helyzet a Társaságunkhoz hasonló intézményekkel, szervezetekkel, egyesületekkel. Konkrét együttműködési megállapodásunk van immár évek óta a Katasztrófavédelmi igazgatósággal, amelynek motorja a Polgári védelmi szakosztály. Létezik egy együttműködési megállapodásunk a Stratégiai és Védelmi Kutatóközponttal, amelynek értelmében kölcsönösen tájékoztatjuk egymást éves terveink lényegi pontjairól, illetve meghívjuk egymás szakértőit rendezvényeinkre. A Magyar Rendészettudományi Társasággal minden megállapodás nélkül is többször rendeztünk közösen konferenciát, köszönhetően a Határőr szakosztálynak.

Rendkívül gyümölcsöző, jó és sokoldalú a kapcsolatunk a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemmel. Számatalan rendezvényt szervezünk közösen, tagjaink révén közvetlenül is kötődünk az egyetem tevékenységéhez (elegendő említeni, hogy az Intéző Bizottság hat tagja dolgozik jelenleg is az egyetemen). Különösen fontos számunkra a közös tevékenység a doktori iskolákkal, amelyek hallgatói számára egyértelmű perspektívát jelent a Hadtudományi Társaság, folyóiratunk pedig szívesen ad helyt publikációiknak. 2007-ben, a doktorandusz hallgatók összevonásán első ízben tartottunk előadást és tájékoztatást számukra a Hadtudományi Társaságról. Odafigyelünk az egyetemi tanulmányaikat folytató hallgatókra is, többek között a körükből toborzódó Biztonságpolitikai szakkollégiummal együttműködési szerződést kötöttünk.

Végülis a Magyar Hadtudományi Társaság elismertsége változatlan maradt a beszámolósi időszak folyamán. Ez azt is jelenti, hogy kivívott tekintélyünket senki nem vonja kétségbe, de azt is, hogy szakértőinket – bármennyire szeretnénk – nem nagyon tartják számon, és csak ritkán hívják meg mint az MHTT szakértőit.

A pályázatokról

A Magyar Hadtudományi Társaság 2007-ben is meghirdette saját tudományos, jellegű pályázatát. A pályázat meghirdetésének célja a Társaság tagságának aktivizálása, a tudományos tevékenység és mindenekelőtt a tudományos kutatás ösztönzése, publikálásra alkalmas, elsősorban a gyakorlatban is hasznosítható anyagok készítése, a tagság önmegvalósítási lehetőségeinek bővítése volt. A beadás határideje október 19-e volt. A pályázati felhívásra 10 pályamunka érkezett. Ez a tény visszamenőleg is igazolja az elnökség és a küldöttgyűlés állásfoglalását, miszerint – az Intéző Bizottság véleményével ellentétben – nem mondhatunk le erről a mozgósító eszköztől. Megjegyzésként fogalmazható meg, hogy hosszú-hosszú idő óta egyedül 2003-ban nem hirdettük meg saját pályázatunkat.

Az Intéző Bizottság ülésén megtárgyaltuk a témák szerinti besorolásokat, majd minden dolgozatot két-két felkért szakértővel bíráltattunk el. Az írásban, előre megadott szem-

pontok szerint elvégzett bíráltatás után a kialakult sorrendet és a díjak odaítélésére kialakított javaslatot az elnökség elé terjesztettük, amely azt a december 5-ei ülésén elfogadta. Ekkor kerültek felbontásra a szerzők személyét rejtő borítékok és vált ismertté kilétük. Néhány órával később már az interneten is olvashatók voltak az eredmények.

A lebonyolítás során a korábbi években kialakított értékelési módszer kiegyensúlyozott eredményt hozott. A pályázat költségvetési fedezetének biztosítása, a kiadott felkérések, szerződések, bírálati okmányok és összesítők kidolgozottsága egyrészt zökkenőmentes munkát tett lehetővé a vezetőség számára, másrészt a bíráló szakértők és a pályázók is fennakadás nélkül megkapták javadalmazásukat. Összességében egy első, egy második és két harmadik díj került odaítélésre. A Társaság 2007. évi tudományos pályázata sikeresen lezárult.

Elészült a Társaság 2008. évi pályázati kiírásának szövege, amelyet az IB február 22-én, az elnökség pedig március 7-én jóváhagyott (lásd 2. számú melléklet).

Anyagi helyzetünk

Röviden át kívánjuk tekinteni anyagi-pénzügyi helyzetünket is, annak ellenére, hogy a közhasznúsági beszámoló önálló tételként szerepel a beszámolók sorában (lásd a 3. 4. és 5. sz. mellékleteket).

A 2007. évet végső soron úgy zárhattuk, hogy a Társaság pénzügyi egyensúlyát fenntartottuk, sőt, 2008-ra mintegy másfél millió forintot vihettünk át.

Bevételeink lényegében változatlan forrásokból adódtak:

- a Honvédelmi Minisztérium ötmillió forintos támogatása (amit a civil, nem kormányzati szervezetek egyikeként kapunk),
- a Hadtudományi Alapítvány összegének kamatai,
- a tagdíjakból befolyt bő egymillió forint,
- a Magyar Tudományos Akadémia által folyóiratunk megjelenítéséhez nyújtott támogatás (600 ezer forint),
- a felajánlott 1%-ok (sajnos, a 2006. évi körülbelül 290 ezer forinthez képest csak mintegy 160 ezer),
- a pályázatokon elnyert különböző összegek.

Összesen a bevételi oldal körülbelül kilenc millió forint.

Kiadásaink legnagyobb tétele változatlanul a Hadtudomány című folyóirat, amelynek költségeiről már esett szó. Az elnök tiszteletdíja, a titkárságvezető és a könyvelő javadalmazása kitett majdnem 3 millió forintot. A Tanárky-díj és általában az elismerések költségei, a postaköltségek, az irodaszerek beszerzése, a Társaság pályázati felhívására beérkezett pályaművek díjazása, bíráltatása voltak azok a tételek, amelyeken szintén nem nagyon lehetett takarékoskodni. Így a kiadási oldal mintegy hét és félmillió összeget mutatott.

A szakosztályok

Röviden, a lehetőségekhez képest összehasonlítható paraméterek alapján értékelni kívánjuk a szakosztályok munkáját is. Ezzel együtt meg kell állapítanunk, hogy a szakosztályok zöme nem a kiadott szempontoknak megfelelően illetve egyáltalán nem állította össze saját beszámolóját.

Belügyi szakosztály:

Március 7-én adott le eléggé semmitmondó összefoglalót.

Civil-katonai kapcsolatok szakosztály:

Egyike újonnan alakult szakosztályainknak, december 10-én tartották alakuló ülésüket, amelyen 22 fő vett részt. Háromtagú elnökséget választottak, a szakosztály elnöke Boldizsár Gábor alezredes. Céljuk a civil-katonai kapcsolatokkal és a pszichológiai műveletekkel kapcsolatos szakterület megismertetése, beillesztése a hadtudomány rendszerébe.

Csata- és hadszíntérkutató szakosztály:

Február 22-én adott le beszámolót a szakosztály, egyáltalán nem a megadott szempontoknak megfelelően. A beszámoló alapvető mondanivalója, hogy a szakosztály jól össze-

hangolja tevékenységét az állami szervekkel, elsősorban a Hadtörténeti Intézettel és Múzeummal.

Elektronikai, informatikai és robotikai szakosztály:

A szakosztály példamutató módon ötvözi a tudományos tevékenységet a ZMNE adott tanszékének munkájával. Így került sor szakmai látogatásokra illetve a robotika témakörében immár hetedik alkalommal megszervezett konferenciára. A szakosztály rendezvényeit mindig összekötik valamilyen szakmai-tudományos napirenddel. A tagjaik közül többen vállalnak szerepet a Társaság különböző testületeiben illetve honlapunk szerkesztésében. Taglétszámuk stabil.

Geoinformációs szakosztály: nem adott le beszámolót.

Haditechnikai szakosztály: nem adott le beszámolót.

Hadműveleti-harcászati szakosztály: nem adott le beszámolót.

Hadművészeti szakosztály: nem adott le beszámolót.

Hadtörténeti szakosztály: nem adott le beszámolót.

Hadtudományi és biztonságpolitikai szakosztály:

A szakosztály – a Kiss Károly Hadtudományi Klub hagyományaira is támaszkodva – gazdag programot bonyolított le, a négy szakosztály-szintű vitadélutánon általában 30-40 fő vett részt. Kiemelkedő jelentőségű az MHTT központi konferenciájának szervezésében vállalt munka. Gyakran kooperált a Nemzetbiztonsági szakosztállyal illetve a Biztonságpolitikai szakkollégiummal.

Határőr szakosztály: a sokéves gyakorlattal ellentétben nem adott le beszámolót.

Hírszerzéstörténeti szakosztály:

2007-ben a szakosztály négy rendezvényt szervezett, ezek közül három alkalommal hallgattak meg szakmai előadást. Bevett gyakorlat, hogy együttműködnek más szakosztályokkal.

Humán erőforrás-gazdálkodási szakosztály: nem adott le beszámolót.

Katasztrófa- és védelem-egészségügyi szakosztály:

2007 decemberében alakult meg tíz fővel, Kóródi Gyula orvos alezredes elnökletével, a Vegyivédelmi szakosztály „patronálásával”. Régi vágyunk teljesült azzal, hogy a katon orvosok bekapcsolódnak a Hadtudományi Társaság működésébe.

Légierő szakosztály: nem adott le beszámolót.

Logisztikai szakosztály: A szakosztály a beszámolási időszakban két önálló szakmai rendezvényt tartott, továbbá együttműködött vitafórumok szervezésében más szakosztályokkal, mindenekelőtt a Védelemgazdasági szakosztállyal. Taglétszáma stabil.

Műszaki szakosztály:

2007-ben a szakosztály négy rendezvényt tartott, amelyek közül kiemelkedik egy nemzetközi konferencia, együttműködésben a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemmel. Megemlítendő, hogy a szakosztálynak önálló folyóirata van (Műszaki Katonai Szemle). A 2008. évre összeállított programjuk figyelemreméltóan gazdag.

Nemzetbiztonsági szakosztály:

A szakosztály tevékenysége jól példázza, hogyan lehet koordinálni a rendezvényeket más szakosztályokkal. Ugyancsak említésre méltó, hogy szakmai programjaikat (2007-ben hat alkalommal) mindig meghirdetik a Társaság honlapján. 2008-ra javaslatot adtak le a központi rendezvényre, köszönjük.

Polgári védelmi szakosztály:

A szakosztály tevékenysége összefonódik a Magyar Polgári Védelmi Szövetség és az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság munkájával, közös eredmény a Polgári Védelmi Szemle kiadása is. 2007-ben két komoly rendezvényük volt, az egyik egy háromnapos szakmai konferencia.

Tüzér szakosztály:

A szakosztály minden évre igényes tudományos kutatási tervet állít össze. 2007-ben is ennek alapján szervezték rendezvényeiket, amelyek közül kiemelkedett egy verseny és egy bemutató. Negyedévente tartanak szakosztályülést, amelyeken aktuális szakmai kérdéseket tűznek napirendre. Önálló folyóiratuk van, a Tüzér Figyelő.

Vám- és pénzügyőr szakosztály: nem adott le beszámolót, újjászervezése folyamatban van.

Vegyvédelmi és környezetbiztonsági szakosztály:

A szakosztály 2007-ben öt rendezvényt szervezett, köztük szakmai látogatásokat. Jellemző a tevékenységükre, hogy sok rendezvényt kimondottan a nyugdíjas szervezettel közösen szerveznek. Igen jelentős esemény, hogy a szakosztály kebeléből önállósult a Katasztrófa- és védelem-egészségügyi szakosztály.

Védelemgazdasági szakosztály:

2007-ben a szakosztály éves munkatervében szereplő hat rendezvényből három hordozott nemzetközi jelleget. A beszámolási időszakban működni kezdett saját honlapjuk. A Társaság tavalyi utolsó elnökségi ülése elfogadta a szakosztály javaslatát, hogy a 2008 májusára tervezett nemzetközi konferenciát az MHTT (egyik) központi rendezvényének tekintsük. A cseh és német részvétellel tervezett konferencia munkacíme: Missziós feladat – többletköltség vagy beruházás a jövőbe? A konferenciáról részletes elgondolást terjesztettek be.

Láhner György Haditechnikai Klub: nem adott le beszámolót.

Debreceni tagozat: nem adott le beszámolót, a megszűnés határán áll.

Dél-dunántúli tagozat: nem adott le beszámolót, bár évközben jelentős tevékenységet folytat.

Végül meg kívánjuk jegyezni, hogy mindösszesen a megválasztott küldöttek névsorát nyolc szakosztály adta le, egyesek nagy késéssel, a Belügyi, az Elektronikai, informatikai és robotikai, a Hadtudományi és biztonságpolitikai, az újonnan alakult Katasztrófa- és védelem-egészségügyi, a Műszaki, a Nemzetbiztonsági, a Tüzér valamint a Vegyvédelmi. Elismerési javaslattal csak a Hadtudományi és biztonságpolitikai valamint a Tüzér szakosztály élt.

A Magyar Hadtudományi Társaság 2008. évi munkaterve

Az éves terv természetesen nem tartalmazza a szakosztályok által saját hatáskörben tervezett rendezvényeket. A szakosztályok többsége gazdag programot fogalmazott meg a 2008. évre is, ezek egy része felkerül a honlapra.

A Magyar Hadtudományi Társaság 2008-ban is – mint már évek óta – kettős közelítésben alakítja ki éves tervét. Egyrészt meg kívánja szilárdítani helyét a magyar tudományos közéletben, folytatva az alapszabályban meghatározott tevékenységeket, ápolva az immár több mint másfél évtizedes hagyományokat, másrészt fenn kívánja tartani a nagyon kényes pénzügyi egyensúlyt.

Természetesen továbbra is meg kívánjuk jelentetni a Hadtudomány című folyóiratot. Minthogy azonban a Honvédelmi Minisztériumtól kapott támogatás (legjelentősebb bevételi forrásunk) ebben az évben felére csökkent, folyóiratunknak csak két számát tudjuk megjeleníteni (várhatóan az 1-2. számot március végén, a 3-4. számot októberben). Mindkét összevont szám változatlan formában megjelenik a honlapunkon is, továbbá mindkét számhoz bővebb internetes melléklet is fog tartozni, amelynek tartalomjegyzéke a nyomtatott anyag tartalmával együtt fog megjeleníteni. Ez utóbbi szerkesztési problémáival az IB a küldöttgyűlést követő első ülésén, április 2-án fog foglalkozni.

A Tanárky-díj megalapítása óta minden évben lehetőséget találtunk arra, hogy legalább egy, kiemelkedő munkát végző tagtársunkat kiemelkedő elismerésben, Tanárky-díjban részesítsük. Így fogunk tenni 2008-ban is, érdemes jelöltekben soha nem volt és most sincs

hiány. A Korponay-díj esetében más a helyzet, csak akkor fogjuk odaítélni, ha életkorban is megfelelő jelöltre érkezik javaslat.

Központi rendezvényeink számát a többéves tapasztalatok alapján kettő-háromban határoztuk meg, amelyek között egy kiemelt konferencia szerepel. Kiemelt központi rendezvényünk 2008-ban – a Védelemgazdasági szakosztály javaslatának megfelelően, az elnökség korábbi döntése alapján – a külföldi missziók védelemgazdasági vonatkozásait tűzi napirendjére, méghozzá nemzetközi konferencia keretében (a konferenciára várhatóan májusban kerül sor). A szakosztály részletes elgondolást adott le. Igyekszünk megnyerni társ-szervezőket is.

Szakosztályainktól – a megadott szempontok szerint – összesen három figyelemre méltó javaslat érkezett a Társaság „központi” rendezvényeire, illetve további javaslatokat várnunk, akár a küldöttgyűlésen is.

Beérkezett (írásos) javaslatok:

1. A katonai stratégia tartalmi kérdései (Nemzetbiztonsági szakosztály)
2. A 21. század korszerű hadseregének eszközei, eljárásai (Elektronikai, informatikai és robotikai szakosztály) – ez a konferencia összevonható a szakosztály által éves gyakorisággal megrendezett, robotika témájú konferenciával.
3. Missziós feladatok védelemgazdasági nézőpontból, többletköltség vagy beruházás a jövőbe? (Védelemgazdasági szakosztály) – az elnökség korábbi állásfoglalása szerint ez lesz a központi rendezvényünk.

Emlékeztetni szeretnénk, hogy 2007-ben a hadtudomány fogalmának, tartalmának kérdése volt a második téma, amelyet elég nagy arányban támogatott a küldöttgyűlés, de végül szavazattöbbséggel a katonai felsőoktatás „győzött”. A téma aktualitására tekintettel az IB 2008-ban is elképzelhetőnek tartja napirendre tűzését.

Ebben az évben meg kívánjuk valósítani régi tervünket: az Intéző Bizottság minden ülésére legalább egy szakosztály képviselőit meghívjuk kölcsönös tapasztalatcsere céljából.

A szakosztályoknak juttatott pénzügyi keret további fenntartását tervezzük, ez évben változatlanul a befizetett tagdíj 25%-ának mértékében. A keret a következő év január végéig, lényegében a szakosztályi beszámolók elkészítési határidejéig vehető igénybe.

2008-ban első ízben fogjuk korrigálni szakértői névsorunkat, amely mind ez idáig csak bővült az újonnan szakértői címet kapott tagjainkkal. Kiderült azonban, hogy néhányan a névsorban szereplők közül tartósan nem fizettek tagdíjat, töröltük őket a Társaság tagnyilvántartásából, a szakértői névsorban azonban szerepelnek. Most majd udvarias levelet fognak kapni az elnök aláírásával, amelyben tájékoztatjuk őket a törlés tényéről, kérve egyúttal a szakértői igazolvány visszajuttatását.

A honlap és a szakosztályok kapcsolatáról az a döntés született az Intéző Bizottságban, hogy a szakosztályok vezetőségeiről egy formalizált űrlap segítségével egységes adatbázist teszünk közzé (mintegy első lépésként a tavaly megcélzott teljes e-mail címjegyzék felé).

A tervezett elnökségi ülések:

Az első elnökségi ülést ebben az évben március 7-én tartottuk, a legfontosabb napirendi pont a beszámoló jóváhagyása volt.

Május 9-én a napirenden szereplő legfontosabb kérdés a központi konferencia előkészítés.

Június 20-án a napirend a következő lesz: a központi rendezvény értékelése, kapcsolataink rendszere.

Szeptember 19-én vagy 26-án az alábbi napirendet vitatjuk meg: a Tanárky-díj és a Korponai-díj odaítélése, az év hátralévő feladatainak áttekintése.

December 12-én a napirenden szereplő kérdések: az év lezárása, szempontok a beszámolóhoz.

Az Intéző Bizottság a nyári időszak kivételével általában havonta egyszer ülésezik. Bizottságaink (a Felügyelő és az Etikai bizottság) szükség szerint üléseznek, de elnökeik

rendszeresen részt vesznek az Intéző Bizottság illetve az elnökség ülésein is (csakúgy, mint örökös tagjaink, illetve a Hadtudomány főszerkesztője).

A szakosztályok felosztása az Intéző Bizottság tagjai között

Belügyi	Nagy László
Biztonságpolitikai	Nagy László
Civil-katonai kapcsolatok	Padányi József
Csata- és hadszíntérkutató	Padányi József
Elektronikai, informatikai és robotikai	Ványa László
Geoinformatikai	Szalánczi Erika
Haditechnikai	Ványa László
Hadtörténeti	Felházi Sándor
Hadműveleti-harcászati	Felházi Sándor
Határőr	Ványa László
Hírszerzéstörténeti	Nagy László (Héjja István)
Humánerőforrás-fejlesztési	Szalánczi Erika
Katasztrófa- és védelem-egészségügyi	Nagy László
Légierő	Ványa László
Logisztikai	Kovács Zoltán
Műszaki	Kovács Zoltán
Nemzetbiztonsági	Nagy László (Héjja István)
Polgári védelmi	Szalánczi Erika
Tüzér	Felházi Sándor
Vám- és pénzügyőrségi	Nagy László (Héjja István)
Vegyivédelmi és környezetbiztonsági	Kovács Zoltán
Védelemgazdasági	Fodor Péter
Debreceni tagozat	Nagy László
Dél-dunántúli tagozat	Nagy László
Láhner György Haditechnikai Klub	

Az MHTT pályázati felhívása a 2008. évre

A Magyar Hadtudományi Társaság elnöksége – a küldöttgyűlés határozata értelmében, a jóváhagyott éves munkatervvel és költségvetési tervvel összhangban – pályázatot hirdet tanulmányok, elemzések megírására.

A pályázat meghirdetésének célja a Társaság tagságának aktivizálása, a tudományos tevékenység és mindenekelőtt a kutatás ösztönzése, publikálásra alkalmas, és elsősorban a gyakorlatban is hasznosítható anyagok készítése, a tagság önmegvalósítási lehetőségeinek bővítése.

A pályázat keretében a következő tudományos illetve kutatási témaköröket tartjuk célszerűnek feldolgozni:

- a biztonság modern értelmezése és aktuális problémái – pro-aktív külpolitika és preventív műveletek;
- a haderő egyes részeinek műveleti alkalmazása;
- a szövetségi (NATO, EU) válságreagálás követelményei, az összhang megteremtésének aktuális kérdései a nemzeti válságreagálási rendszerrel;
- a konfliktusokkal és háborúkkal kapcsolatos nézetek alakulása az iraki, afganisztáni, közel-keleti és más válságok tapasztalatai alapján;
- a haderőfejlesztés időszerű kérdései és azok megoldásának lehetőségei;
- a védelmi, illetve stratégiai tervezés, és ezen belül a haderőtervezés aktuális kérdései;
- a háborúval kapcsolatos elméletek változásai a jelenlegi kihívások fényében és ezek gyakorlati megvalósításának kérdései;
- a terrorizmus és az ellene vívott küzdelemben alkalmazható eljárások, módszerek, eszközök;
- a katonai vezetés időszerű kérdései és eljárásai;
- a logisztika előtt álló feladatok és azok lehetséges megoldásai;
- a haditechnikai és technológiai fejlesztés szükségessége, egyes területek legégetőbb problémái;
- informatika a védelmi szférában;
- a rendvédelem, a katasztrófavédelem és más speciális terület fejlesztésének kérdései;
- a humán erőforrás-gazdálkodás napjainkban és a közeli jövőben;
- a társadalom és a hadsereg - a fegyveres erők demokratikus ellenőrzése;
- az önkéntes tartalékos rendszer szükségessége és kialakításának lehetőségei.

A pályázaton a Társaság tagjai egyénileg, vagy csoportosan vehetnek részt, kifejezetten ezen pályázat céljára készített, eredeti, ebben a formában más helyre be nem nyújtott tanulmányokkal.

A pályázat elsősorban a kiírásban szereplő (esetleg önálló kezdeményezés alapján választott, de a Hadtudományi Társaság illetve szakosztályai profiljába tartozó) téma kidolgozására irányuljon. Lehet komplex jellegű, de foglalkozhat a téma egy-egy részterületével is. A pályázat jelíges, ily módon megőrzi a pályázó személyiségének anonimitását a pályamunka elbírálásának befejezéséig.

Elnyerhető díjak (bruttó):

egy I. díj - 80 ezer Ft.;

egy II. díj -60 ezer Ft.,

egy III. díj - 40 ezer Ft.

A beérkezettek pályamunkáknak legfeljebb fele díjazható, továbbá a díjak megoszthatóak. Az elnökség az egyes szakmai területek kiemelkedő alkotásait különdíjban részesítheti.

A pályaművek terjedelme ne haladja meg a három szerzői ívet.

A pályamunkák beadási határideje (postabélyegző alapján): 2008. október 17-e.

A jeligével ellátott pályamunkákat két nyomtatott (gépelt) példányban és egy elektronikus adathordozón (lemezen, vagy CD-n) kell benyújtani a Társaság titkárságára. Csatolni kell hozzá egy zárt borítékot, amelyen kívül fel kell tüntetni a jeligét, belül, pedig a szerzőre vonatkozó adatokat (név, szül. hely, idő, anyja neve, lakcíme, vagy szolgálati helyének posta-címe, adószáma, TAJ száma, nyugdíjas törzsszáma, átutalási számla száma).

A pályaműveket az elnökség által felkért szakértők bírálják el.

A díjazott pályázatok hasznosításáról a Társaság dönt a szerzők egyetértésével. Az arra alkalmas pályázatok - függetlenül a díjazás tényétől - esetleges átdolgozás után a Hadtudomány című folyóiratban is közlésre kerülhetnek. Minden pályamunka - a szerzővel való előzetes egyeztetés után - átadásra kerülhet a hasznosításában érdekelt szervek részére.

A pályázat kiírásának feltételeit, a pályázati rendszer célját, az alkalmazott eljárásokat és más, szükséges tudnivalókat az MHTT Elnöksége által jóváhagyott szabályozó (a Magyar Hadtudományi Társaság Pályázati rendszere) tartalmazza.

Budapest, 2008. április.

A Magyar Hadtudományi Társaság Elnöksége

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS 2007. ÉV

A Társaságról általában

A Társaság alapításának éve: 1990

Bejegyzésének dátuma: 1990. 12. 02. Föv. Bíróság Pk. 64401/1 sz. ügyirattal 3115 sorszám alatt.

Adószáma:19655866-1-42

A Társaság jogi személy, az 1989. évi II. törvény alapján önálló társadalmi szervezetként működik.

A Társaság tagjai kutatási eredményeinek megjelentetése céljából kiadja a Hadtudomány c. folyóiratot.

A társaság célja:

- a) a hadtudomány fejlesztése, az egyetemes biztonság problémáinak tudományos vizsgálata;
- b) a hadtudomány és más kapcsolódó tudomány-ágak iránt érdeklődő, azokkal tudományos igénnyel foglalkozó vagy foglalkozni kívánó érdeklődők összefogása; a hadtudomány fejlődésének szolgálata; a tudományos eredmények gyakorlatban való alkalmazásának segítése;
- c) megfelelő fórum biztosítása a társaság tagjai részére ismereteik bővítésére, kutatásaik segítésére, szakmai eredményeik terjesztésére, publikálására, szakmai színvonaluk emelésére, továbbá érdekeik védelmére;
- d) a magyar hadtudományi élet hagyományainak ápolása, a szakmai egység és az együvé tartozás érzésének, gyakorlatának erősítése.

A Társaság célkitűzései elérését szolgáló közhasznú tevékenységet nyereség- és vagyonszerzési cél nélkül, közhasznú egyesület formájában végzi.

A Társaság - céljainak elérése érdekében - a következő fontosabb tevékenységeket fejti ki:

- a) konferenciákat, fórumokat, ankétokat, szabadegyetemet, szakszemináriumokat, vitaüléseket, klubdélutánokat rendez;
- b) a hadtudomány fejlődését elősegítő bemutatókat, kiállításokat szervez, szakmai tájékoztatókat tart;
- c) szakmai tárgyú folyóiratot és kiadványokat szerkeszt és ad ki;
- d) folyamatosan részt vesz a hadtudományi kutatási, fejlesztési és oktatási feladatok áttekintésében és értékelésében, azok megoldását javaslataival segíti;
- e) a hadtudomány iránt érdeklődő fiatal szakemberek számára - közéleti szereplésre való felkészülésük segítése érdekében - szakmai vitafórumokat rendez;
- f) a tudományos munka elismerése érdekében elismerő díjakat alapít és ítél oda, pályázatokat hirdet;
- g) kapcsolatokat épít ki és tart fenn, valamint együttműködik az állami és a társadalmi szervezetekkel, a Magyar Tudományos Akadémiával, a honvédelmet erősítő, valamint a hasonló célú és szerepkörű intézményekkel, szervezetekkel és egyesületekkel;
- h) kapcsolatot létesít külföldi társszervezetekkel, anyagi erőforrásaihoz mérten elősegíti, illetve lehetővé teszi tagjai részvételét külföldi konferenciákon, valamint külföldi szakemberek részvételét saját rendezvényein;
- i) bel- és külföldi tanulmányutakat szervez;
- j) tagjai számára szakmai érdekképviselőt szervez, szakértőket fogad el;
- k) saját szakterületén díjazás ellenében szerződéses (megbízásos) munkákat végez.

Támogatások

2007-ben két jelentős támogató a Honvédelmi Minisztérium valamint a Magyar Tudományos Akadémia segítette folyóiratunk megjelentetését illetve biztosította a Társaság zavartalan működését. A tagdíjból származó bevétel, azaz 1 244 300 forint segítette működésünket.

A Társaság a 2007. évben szponzori támogatásban nem részesült.

A társaság a 2007. évben 152 443 Ft SZJA 1% támogatásban részesült, melyet teljes egészében felhasználtunk.

2.Kimutatás a támogatások, juttatások felhasználásáról

a) Támogatások megoszlása

Megnevezés	Összeg E Ft-ban
Bevételek	
1.Támogatások	
Alapítványi támogatás	0
Magyar Tudományos Akadémia	610
Honvédelmi Minisztérium	5 400
Honvéd Vezérkar	800
Pályázati úton elnyert támogatás	746
Támogatások összesen:	7 556
2.Tagdíjak	1244
3.Egyéb bevételek	
SZJA 1% adomány	152
Kamatbevétel	4
4.Közhasznú tevékenységből származó bevétel	4
Bevételek mindösszesen:	8 960

b) Vagyon felhasználásával kapcsolatos tételek:

Megnevezés	Összeg E Ft-ban
Kiadások	
1.Személyi jellegű ráfordítások	
Béreköltség	880
Megbízási díjak	763
Tiszteletdíjak	222
Személyi jellegű egyéb kifizetés	208
Bérfelrakások	267
Személyi összesen	2 340
2.Anyagi jellegű ráfordítások	
Fenntartási, karbantartási, javítási költségek	71
Postaköltség	462
Kiadvány szerkesztési, nyomdaköltségei	1 868

Tudományos, ügyviteli, számviteli, pénzügyi kiadások	2 220
Egyéb kiadások	192
Anyagjellegű szolgáltatások összesen	4 813
3.Nem anyagjellegű szolgáltatások	
Bankköltség	141
Ráfordítások mindösszesen:	7 294

c.) 2007. évben költségvetési szervtől kapott támogatás felhasználása

A Honvédelmi Minisztériumtól 2007-ben 5 400 000 Ft támogatásban részesült a Társaság, melyet teljes egészében felhasznált.

**MAGYAR
HADTUDOMÁNYI TÁRSASÁG**

**A Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Hadtudományi Társaság
között létrejött támogatási szerződés szerint
kutatási tevékenységgel összefüggő feladatok támogatására biztosított
5. 4 M Ft. elszámolása**

A táblázat adatai forintban értendők

Fsz.	Támogatásból ellátható feladatok	Dologi kiadások	Személyi kiadások	
			Személyi kiadások	Személyi kiadások járulékai
1.	Tudományos konferenciák meghirdetése	299 315		
a.)	Konferencián felmerült költségek	255 748		
b.)	Konferencia anyagaihoz kapcsolódó irodaszer	43 567		
2.	Szakmai anyagok kiadásához kapcsolódó költségek	1 357 034	763 000	201 384
a.)	Hadtudomány folyóirat 1-3-4.számának kiadási költsége, postai költsége	1 030 837		
f.)	Hadtudomány folyóirat 1-2-3-4 számának személyi költsége		763 000	201 384
3.	Konferenciák kiadványok tárgyi feltételeinek biztosítása	65 052		
	Tárgyi feltételek biztosítása	65 052		
4.	Hadtudományi pályázatok díjazása		208 400	54 392
a.)	Pályázatok díjazásához kapcsolódó bírálatok		208 400	54 392
5.	Társaság elnökének tiszteletdíjai és járulékai	1 254 000		
a.)	Dr. Nagy László elnök tiszteletdíja	1 254 000		
6.	Az ügyviteli pénzügyi számviteli szolgáltatások díjazása	518 800	880 000	
a.)	Könyvviteli szolgáltatást végző díjazása	462 000		
b.)	Ügyviteli, egyéb irodai munkát végző díjazása	56 800	880 000	0
Dologi kiadások mindösszesen		3 494 201		
Személyi kiadások és járulékok mindösszesen			1 851 400	255 776
Támogatásból mindösszesen finanszírozott tételek			5 601 377	

1	9	6	5	5	8	6	9	1	1	2	3	3	1	0	1
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Statistikai számjel vagy adószám (cekk számlaszám)

A számviteli törvény szerinti egyéb szervezetek közhatalú egyszerűsített beszámolója

2	0	0	7
---	---	---	---

 év

MAGYAR HADTUDOMÁNYI TÁRSASÁG

egyéb szervezet megnevezése

1101 BUDAPEST HUNGÁRIA KÖT 9-11

címe

Keltezés: _____

az egyéb szervezet vezetője
(képviselője)

P.H.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Statistikai számjel vagy adószám (csekkzámlaszám)

Az egyéb szervezet megnevezése:

Az egyéb szervezet címe:

**EGYSZERES KÖNYVVITELT VEZETŐ EGYÉB SZERVEZETEK KÖZHASZNÚ
EGYSZERŰSÍTETT BESZÁMOLÓJÁNAK EREDMÉNYLEVEZETÉSE**

2007 ÉV

adatok E Ft-ban

Sor- szám a	A tétel megnevezése b	Előző év c	Előző év(ek) helyesbítései d	Tárgyév e
31.	G. Tárgyévi pénzügyi eredmény (±1.±2.)	- 1175		1666
32.	1. Közhasznú tevékenység tárgyévi pénzügyi eredménye (A./I.-E./1.-E./4.)			
33.	2. Vállalkozási tevékenység tárgyévi pénzügyi eredménye (B./I.-F./1.-F./4.)			
34.	H. Nem pénzben realizált eredmény (±1.±2.)			
35.	1. Közhasznú tevékenység nem pénzben realizált eredménye (A./II.-E./2.-E./3.)			
36.	2. Vállalkozási tevékenység nem pénzben realizált eredménye (B./2.-F./2.-F./3.)			
37.	I. Adózás előtti eredmény (B./1.-F./1.)±H/2			
38.	J. Fizetendő társasági adó			
39.	K. Tárgyévi eredmény	- 1175		1666
40.	1. Közhasznú tevékenység tárgyévi eredménye (A./I.+A/II)-(E/1+E/2+E/3)	- 1175		1666
41.	2. Vállalkozási tevékenység tárgyévi eredménye (I-J)			
TÁJÉKOZTATÓ ADATOK				
42.	A. Pénzügyileg rendezett személyi jellegű ráfordítások			2340
43.	1. Bérköltség			880
44.	ebból: - megbízási díjak			763
45.	- tiszteletdíjak			222
46.	2. Személyi jellegű egyéb kifizetések			208
47.	3. Bérjárulékok			267
48.	B. Pénzügyileg rendezett anyag jellegű ráfordítások			4813
49.	C. Értékcsökkenési leírás			
50.	D. Pénzügyileg rendezett egyéb jellegű ráfordítások			141
51.	E. A szervezet által nyújtott támogatások (pénzügyileg rendezett)			
52.	F. Tárgyévben Apeh által kiutalt 1% összege			152

Keltezés: _____

Az egyéb szervezet vezetője _____

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Statistikai számjel vagy adószám (csekkzámlaszám)

Az egyéb szervezet megnevezése: _____

Az egyéb szervezet címe: _____

EGYSZERES KÖNYVVITELT VEZETŐ EGYÉB SZERVEZETEK KÖZHASZNÚ EGYSZERŰSÍTETT BESZÁMOLÓJÁNAK MÉRLEGE

2007 ÉV

adatok E FT-ban

Sor-szám	A tétel megnevezése	Előző év	Előző év(ek) helyesbítései	Tárgyév
a	b	c	d	e
1.	A. Befektetett eszközök (2-4. sorok)			
2.	I. IMMATERIÁLIS JAVAK			
3.	II. TÁRGYI ESZKÖZÖK			
4.	III. BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK			
5.	Forgóeszközök (6-9. sorok)	4770		6737
6.	I. KÉSZLETEK	4081		4077
7.	II. KÖVETELÉSEK			
8.	III. ÉRTÉKPAPÍROK			
9.	IV. PÉNZESZKÖZÖK	688		2660
10.	ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK) ÖSSZESEN (1.+5. sor)	4770		6737
11.	C. Saját tőke (12.-16. sorok)	4770		6455
12.	I. INDULÓ TŐKE / JEGYZETT TŐKE	260		260
13.	II. TŐKEVÁLTOZÁS / EREDMÉNY	5698		4529
14.	III. LEKÖTÖTT TARTALÉK			
15.	IV. TÁRGYÉVI EREDMÉNY ALAPTEVÉKENYSÉGBŐL (KÖZHASZNÚ TEVÉKENYSÉGBŐL)	-1175		1666
16.	V. TÁRGYÉVI EREDMÉNY VÁLLALKOZÁSI TEVÉKENYSÉGBŐL			
17.	D. Tartalék			
18.	E. Céltartalékok			
19.	F. Kötelezettségek (20.-21. sorok)			282
20.	I. HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK			
21.	II. RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK			282
22.	FORRÁSOK (PASSZÍVÁK) ÖSSZESEN (11.+17.+18.+19. sor)	4770		6737

Kelvezés:

1 9 6 5 5 8 6 6 3 1 1 2 3 3 1 0 1

Statistikai számjel vagy adószám (csekkzámlaszám)

Az egyéb szervezet megnevezése: MHTT

Az egyéb szervezet címe: 1101 3p. Hugaia krt 9-11

**EGYSZERES KÖNYVVITELT VEZETŐ EGYÉB SZERVEZETEK KÖZHASZNÚ
EGYSZERŰSÍTETT BESZÁMOLÓJÁNAK EREDMÉNYLEVEZETÉSE**

2 0 0 7 ÉV

adatok E FT-ban

Sor- szám	A tétel megnevezése	Előző év	Előző év(ek) helyesbítése	Tárgyév
a	b	c	d	e
1.	A. Összes közhasznú tevékenység bevétele (I.+II.)	8 863		8 860
2.	I. PÉNZÜGYILEG RENDEZETT BEVÉTELEK (1.+2.+3.+4.+5.)	8 863		8 860
3.	1. Közhasznú célú működésre kapott támogatás			
4.	a) alapítótól			
5.	b) központi költségvetéstől	5700		5700
6.	c) helyi önkormányzattól			
7.	d) társadalombiztosítótól			
8.	e) egyéb	840		1410
9.	f) továbbutalási céllal kapott			
10.	2. Pályázati úton elnyert támogatás	900		746
11.	3. Közhasznú tevékenységből származó bevétel	5		4
12.	4. Tagdíjból származó bevétel	1085		1244
13.	5. Egyéb bevétel	383		156
14.	II. PÉNZBEVÉTELT NEM JELENTŐ BEVÉTELEK			
15.	B. Vállalkozási tevékenység bevétele (1.+2.)			
16.	1. Pénzügyileg rendezett bevételek			
17.	2. Pénzbevételt nem jelentő bevételek			
18.	C. Tényleges pénzbevételek (A./I.+B./1.)	8 863		8 860
19.	D. Pénzbevételt nem jelentő bevételek (A./II.+B./2.)			
20.	E. Közhasznú tevékenység ráfordításai (1.+2.+3.+4.)	10 042		7 294
21.	1. Ráfordításként érvényesíthető kiadások	10 042		7 294
22.	Ebből: továbbutalt támogatás			
23.	2. Ráfordítást jelentő eszközváltozások			
24.	3. Ráfordítást jelentő elszámolások			
25.	4. Ráfordításként nem érvényesíthető kiadások			
26.	F. Vállalkozási tevékenység ráfordításai (1.+2.+3.+4.)			
27.	1. Ráfordításként érvényesíthető kiadások			
28.	2. Ráfordítást jelentő eszközváltozások			
29.	3. Ráfordítást jelentő elszámolások			